

SİLMARİLLION: OKUMA NOTLARI

Bu Ayın Okumaları:

- ☐ 2. Aulë ve Yavanna
- ☐ 3. Elflerin Gelişi ve Melkor'un Esâreti

2. Aulë ve Yavanna soruları:

- Aulë bu girişimi neden gizli yapıyor?
- Cücelerin özellikleri ve kültürüne dair neler söylenebilir? Acaba bu Cücelere dışarıdan bir bakış mı?
- Eru'nun Aulë'yle konuşmasında kudret ve yetkiye dair sözlerinden ne anlıyoruz? Cüceler Müzikte var mıydı?
- Aulë'nin Cüceleri yaratmasındaki gerekçeleri neler? Bu gerekçelerde alt-yaratım'a dair neler var?
- Eru'nun, Melkor'un aksine Aulë'yi bağışlamış olmasını nasıl açıklarsınız? [Ellerinin yarattığını sevmek]
- Bu minvalde Aulë'nin Yavanna ile eş olmasını, Tolkien'in 'makina teması' ve eleştirisi bağlamında nasıl görürsünüz?
- Elflerle Cüceler arasındaki nâhoş ilişki, tamamen Eru ve Yavanna'nın kehânetlerinden mi kaynaklı?
- Yavanna Aulë'nin sözlerine niçin şaşıırıp Manwë'ye gidiyor? Neden Müziğin detaylarını hatırlayamıyorlar?
- Manwë'nin Eru ile iletişiminin mâhiyeti nedir?

3. Elflerin Gelişi ve Melkor'un Esâreti soruları:

- Oromë'nin Elfleri keşfinden önce Orta Dünya'nın ve Elflerin durumuna dair aklınızda neler canlanıyor?
- Orkların kökenine dair ifade edilenleri nasıl görüyorsunuz? Orklar sırf değişmiş Elf mi?
- Quendi'nin Batıya yolculuğu ve Valar'ın davetine dair karşılıklı motivasyonları nasıl değerlendirirsiniz?
- Ulmo'nun Quendi'nin davet edilmesine karşı çıkış gerekçeleri neler olabilir? Peki sizce?

KİLİT ALINTI

“Çünkü senin, benden bir armağan olarak, yalnızca kendi varlığın var, daha fazlası değil; ve bu nedenle, elinin ve aklının bu yaratıkları, sadece o varlıkla yaşayabilir; onları hareket ettirmeyi düşündüğün zaman hareket eden ve eğer düşüncen başka bir yerde ise hareketsiz duran. Bu mudur senin arzun?”

(2. Aulë ve Yavanna)

“Cuiviénen'e bir daha geri dönüş yok.”

(3. Elflerin Gelişi ve Melkor'un Esâreti)

“Lâkin Ulmo'nun başını çektiği bazı Valar'a göre, Quendi Orta-Dünya'da diledikleri biçimde hareket etmeleri ve mahâretleri ile tüm diyarları düzene sokup yaralarını sarmaları için serbest bırakılmalıydı.”

(3. Elflerin Gelişi ve Melkor'un Esâreti)

[Çeviri: B. Ündeğer]

Ağaç zamanları*

12 saat = 1 gün
1000 gün = 1 yıl
100 yıl = 1 çağ

Ağaç X Güneş zamanları*

1 Ağaç saati = 7 Güneş saati
1 A günü = (7x12) 84 G saati
1 A yılı = (7x12000) 85000 G saati
1 A yılı = 9,582 G yılı

İlk Elf ayrılışındaki boy sayıları**

1) Minyar 14: Avari 0 Eldar 14
2) Tatyar 56: Avari 28 Eldar 28
3) Nelyar 74: Avari 28 Eldar 46 > Amanyar
Teleri 20; Sindar & Nandor 26

*Morgoth's Ring (The History of Middle Earth 10), s. 59

**The War of The Jewels (The History of M.E. 11), s. 381.

BÖLÜM İKİ*

AULË VE YAVANNA

İlúvatar'ın Çocuklarının gelişi için sabırsızlanan Aulë, gizliden Cüceleri yaratır. İlúvatar bu yaptığından dolayı onu azarlar; fakat sonunda onu bağışlar ve Cücelerin yaşamasına mücade eder — onlara kendilerine ait olacak can verir; ki Aulë'nin bunu yapmaya yetkisi yoktur. Fakat Cücelerin, Elflerin gelişinden önce uyanmasına izin verilmez.

Cüceler, İlúvatar'ın “evlatlık” Çocuklarıdır; ki bu anlamda Elf ve İnsanlardan farklıdır. Sonrasında Yavanna, kendilerini savunamayacak olan canlıları savunmaları için Entlerin ve Ulu Kartalların yaratılmasında rol oynar.

BÖLÜM ÜÇ*

ELFLERİN GELİŞİ VE MELKOR'UN ESÂRETİ

Orta-Dünya bir alacakaranlık altında yatıyordu — fakat Melkor uyumuyordu. Tam tersine Kuzeyde gücünü sağlamlaştırdı ve Balroglar gibi şeytanî yaratıkları etrafında topladı. Sauron, Melkor'un kalesi olan Angband'ın idâresinden sorumluydu. Bu esnada Varda (Elbereth) yıldızları yarattı.

Elflerin Gelişi

Nihâyetinde Elfler, Varda'nın yıldızlarının altında uyandılar. Kendilerine Quendi ismini verdiler. Oromë, Valar içerisinde Elfleri ilk bulandı; ama ondan korktular; çünkü ilk önce Melkor ulaşmıştı onlara ve onlara korkmayı öğretmişti. Oromë, Elflere Eldar ismini verdi, ancak bu isim, sadece daha sonra onu takip edenler için kullanılır. Melkor ise Orkları yarattı, Elfleri yakalayıp onlara işkenceler ederek ve onları kendi hizmetine sokarak.

Melkor'un Esâreti

Nihâyetinde Valar, Elfler için ve onların adına savaş açtı Melkor'a. Tulkas Melkor ile güreşti ve yendi; Melkor esir edildi. Sauron, bu esnâda bulunamadı, bu yüzden serbest kaldı. Melkor üç çağ hapis cezasına çarptırıldı, ancak ondan sonra tekrar af dileyebilirdi.

Valinor'a Çağrı

Valar, Quendi'yi Valinor'a gelmeleri için çağırdı; ama sadece bazıları gelmeye istekliydi. Güvenlerini kazanabilmek için Oromë, Valinor'a elçiler götürdü: İngwë, Finwë ve Elwë. Bu Elçiler geri döndüler ve halklarını çağrıya cevap vermeye ve Batıya gitmeye çağırdılar. Bazıları kabul etti, bazılarıysa etmedi. Gitmeyi kabul eden elflere Eldar denir; çağrıyı reddeden elfler ise Avari'dir.

Böylece başladı Eldar'ın Aman'a doğru büyük yürüyüşü. Aman'a gelenlere Calaquendi denir; başlangıçta kalanlar veya yol esnasında yürüyüşü terk edenler ise Moriquendi olarak adlandırılır.

*Bölüm özetleri “Tea with Tolkien”nin** (Kaitlyn Facista) *Silmarillion Okur Rehberi'nin**** Türkçe çevirisinden aktarılmıştır.

**İG & X: @teawithtolkien

*** Silmarillion Okur Rehberi, <https://www.teawithtolkien.com/> web sitesinden indirilebilecek çeşitli ÜCRETSİZ kaynaklardan biridir.

AMAN KAYITLARI (AĞAÇ YILLARINA GÖRE)

1,050	Elflerin Cuiviéнен'de uyanması
1,105	Cuiviéнен'den ayrılış. Elflerde ilk ayrılma
1,115	1,115 İkinci ayrılma. Hithaeglin'in (Dumanlı Dağlar) doğusunda Teleri'den ayrılan Nandor
1,130	Elwë ile Melian'ın karşılaşp transa girişleri
1,132-33	Vanyar ve Noldor'un Tol Eressëa üstünden Valinor'a geçişi
1,140	Vanyar ve Noldor'un Tirion'u kurlmaları
1,150	Olwë ve Teleri'nin Tol Eressëa ile Eldamar Körfezi'ne gelişleri
1,161	Teleri'nin Tol Eressëa'dan Valinor'a gelişleri
1,152	Elwë ve Melian'ın transtan uyanışı
1,165	Vanyar'ın Tirion'dan ayrılışı
1,169	Fëanor'un doğumu
1,185	Finwë'nin yeniden evlenmesi
1,190 - 1,230	Fingolfin'in - Finarfin'in doğumları
1,400 - 1,410	Melkor'un serbest bırakılması - Melkor'un serbestçe gezinmeye başlaması

*Morgoth's Ring (The History of Middle Earth 10), Annals of Aman [Aman Kayıtları] & Tolkien Gateway: Timeline/First Age

ÇEVİRİ DÜZELTMELERİ*

AULË VE YAVANNA: İTHAKİ	ÖNERİLEN ÇEVİRİ
Eru Aulë'ye: "bir çivi bile çakmıyorum ellerinle yaptığın bu işlere" (s. 102)	"Lâkin hiç bir şekilde senin elinin işini düzeltmeyeceğim"
Yavanna'nın "doğru mudur Aulë'nin söyledikleri... Çocukları benim yarattığın her şeyde hakkı olacakları" ifadesi karşılığında Manwë: "Lâkin neden bu merak, senin Aulë'nin telkinine niçin ihtiyacın olsun?"	"Fakat niçin soruyorsun, zirâ sana Aulë'nin öğretmesine ihtiyacın yoktu?"
Eru Manwë'ye: "Valar'dan biri benim şarkının tümünü duymadığımı... mı sanıyor" (s. 107)	"Valar'dan herhangi biri..."
Manwë: "Bir vakit gidecek bu böyle; ilkdoğanlar onların kudretinin himayesinde olduğu ve ikinci doğanlar da erişkinliğe varmadıkları müddetçe" (s. 107)	"Bir süre: İlkdoğanlar henüz kudretli ve İkincidoğanlar ise genç iken"
Manwë Yavanna'ya: "Kartallar ise dağlarda yuvalanacak" (s. 108)	"Dağlarda yuvalanacak bu Kartallar"
ELFLERİN GELİŞİ & MELKOR'UN ESÂRETİ: İTHAKİ	ÖNERİLEN ÇEVİRİ
"Orkların da canı vardı ve onlar da Ilúvatar'ın Çocukları gibi yaratıldılar" (s. 116)	"Orkların canı vardı ve Ilúvatar'ın Çocuklarının yöntemiyle ürüyorlardı"

*İthaki Yayınlarının 'beyaz' Silmarillion baskısındaki Türkçe çeviri yanlışları baz alınmıştır.

